

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 50

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Οκτώβριος 2020-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Καθορισμός διαχειριστή της αγοράς ενέργειας στη ΒΜ σύμφωνα με τον κανονισμό CACM της ΕΕ	4
-Bekteshi: Έμφαση στον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού τομέα	4
-40 εταιρείες ενδιαφέρονται για το έργο κατασκευής φωτοβολταϊκής μονάδας στο Oslomej	4
-Η ΟΚΤΑ εγκατέστησε φωτοβολταϊκή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο διεθνές σχολείο NOVA της Βόρειας Μακεδονίας	5
-Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, άνθρακας και προϊόντα πετρελαίου, Ιούλιος 2020 (προκαταρκτικά στοιχεία)	5
-Χρήση ΑΠΕ από την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Telekom της Βόρειας Μακεδονίας	5
-Συμμετοχή αξιωματούχων της Βόρειας Μακεδονίας στη Στρογγυλή τράπεζα με θέμα «Περιφερειακή Ενέργεια Ασφάλεια και Συνεργασία» στη Θεσσαλονίκη (28.9.2020)	5
1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	5
-Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, Ιούλιος 2020	5
-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας αναζητεί 426 εκατ. ευρώ για το τμήμα του σιδηροδρόμου Κίτσεβο - Στρούγκα	6
-Σε ένα χρόνο η ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών Katlanovo-Petronovc	6
-Δημόσιος διαγωνισμός για την κατασκευή φράγματος στον ποταμό Otinja	6
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	6
-ΕΤΑΑ και NLB Banka Σκόπια ενώνουν τις δυνάμεις τους για να στηρίξουν τον εταιρικό και λιανικό τομέα	6
-Λιγότερα εταιρικά δάνεια κατά 3,1% τον Αύγουστο σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2020	6
-“Ημέρα Επενδύτων” στο Χρηματιστήριο της Βόρειας Μακεδονίας (18.9.2020)	7
-3μηνη επέκταση περιόδου χάριτος για αποπληρωμή δανείων της πρώτης “άτοκης πιστωτικής γραμμής Covid-1” σε επιχειρήσεις που επλήγησαν στην πανδημία	7
1.4 Τομέας Μεταφορών, Επικοινωνιών και Πληροφορικής	7
-Περίπου 3 εκατ. ευρώ σε οικονομική στήριξη για την τεχνολογική ανάπτυξη 87 εταιρειών	7
-Έκθεση Οικονομικού Επιμελητηρίου Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνίας (ICT/ΤΠΕ) - MASIT	7
-FITR και UNDP ανακοινώνουν πρόσκληση για ψηφιοποίηση των Δήμων	7
-Η BtoBet συνάπτει σύμβαση με την Aspire Global Worth 20 εκατ. ευρώ	8
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	8
-Η Βόρεια Μακεδονία θα φιλοξενήσει το Διεθνές Φεστιβάλ Κρασιού το 2021	8
-Περιφερειακοί αγροτικοί λογαριασμοί, τελικά στοιχεία 2018	8
-200 εκατ. ευρώ σε γεωργικές επιδοτήσεις τα επόμενα 4 χρόνια	8
-Νέος νόμος για τα καπνά - ακριβότερα τα τσιγάρα	8
1.6 Βιομηχανικός Τομέας	9
-Μείωση της βιομηχανικής παραγωγής τον Αύγουστο 2020	9
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών, σύνολο, Ιούλιος 2020	9
-Επανεκκίνηση της καπνοβιομηχανίας "Boro Petrusevski" στο Kumanovo	9
-Η Κυβέρνηση εγκρίνει επένδυση 2,5 εκατ. ευρώ για την WIK της Βόρειας Μακεδονίας	9
1.7 Τομέας Τουρισμού	9
-Οι εργαζόμενοι στον τουρισμό αναμένουν ανάκαμψη του τομέα τον επόμενο χρόνο	9
1.8 Τομέας Εμπορίου	9
-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος - Ιούλιος 2020	9
-Μειωμένος κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο τον Αύγουστο 2020	10
1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	10
-“Eco-drone” για τον εντοπισμό παράνομων δράσεων κατά του περιβάλλοντος	10
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (5.8.2020)	10
-Αντιπροσωπεία Γερμανών επιχειρηματιών στη Βόρεια Μακεδονία θα διοργανώσει δυο εκδηλώσεις μέσα στον Οκτώβριο τ.ε.	11
-Δείκτες κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες, β' τρίμηνο 2020	11
2. Οικονομικές ειδήσεις	11
-Το ΔΝΤ προβλέπει μείωση της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας κατά 5,5% το 2020	11
-Θέσπιση φορολογικού ημερολογίου (tax calendar) για την έγκαιρη ενημέρωση των φορολογούμενων	11

-Ανακατανομή των κονδυλίων για το αεροδρόμιο στο Stip, ύψους 49,7 εκατ. ευρώ, σε δημόσια έργα	11
-Σε τρεις πυλώνες θα στηρίζεται η 4 ^η δέσμη κυβερνητικών μέτρων κατά του COVID-19	12
-Μέτριες επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στην οικονομική δραστηριότητα το γ' τρίμηνο 2020	12
-Η Κυβέρνηση ενέκρινε την έκθεση για το πρόγραμμα οικονομικής μεταρρύθμισης 2021-2023	12
2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	12
-Δείκτης Διεθνούς Παρουσίας του Ινστιτούτου των Πρεσπών: Μέτρηση της παρουσίας και επιρροής ξένων χωρών στη Βόρεια Μακεδονία	12
-Βόρεια Μακεδονία-Αλβανία: Υλοποίηση έργων υποδομής το κλειδί για την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας	14
-Βορειά Μακεδονία-Ηνωμένο Βασίλειο: Συνάντηση Υπ. Οικονομικών ΒΜ με την Πρέσβη του Η.Β. στα Σκόπια	14
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	14
-Αξιωματούχοι της CAM, CEFTA και της ΕΕ επισκέπτονται τη συνοριακή διάβαση Tabanovce (22.9.2020)	14
-Βόρεια Μακεδονία - ΕΕ: Συμμετοχή Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης κ. Dimitrov σε βιντεοδιάσκεψη με τον Επίτροπο για τη Διεύρυνση, κ. Oliver Varhelyi, και τους ομολόγους του από την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων	15
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	15
-Αίτημα φορέων για την εξίσωση των μισθών ανδρών και γυναικών	15
-Διαδικτυακή έκθεση για την απασχόληση: Πάνω από 500 ανοιχτές θέσεις σε 80 επιχειρήσεις από τη Βόρεια Μακεδονία και την γύρω περιοχή	16
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	16
-Πρωτοβουλία προώθησης ελληνικών προϊόντων στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας με τον τίτλο: «Εβδομάδα ελληνικής γεύσης - Ποιότητα σε ανταγωνιστικές τιμές»	16
COVID-19 : Μέτρα αντιμετώπισης της εξάπλωσης του ιού & σχετική με τον κορωνοϊό ειδησιογραφία	16

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosorikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Καθορισμός διαχειριστή της αγοράς ενέργειας στη ΒΜ σύμφωνα με τον κανονισμό CACM της ΕΕ

Με υπουργική απόφαση στις 9 Σεπτεμβρίου 2020, ο διαχειριστής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας (MEMO DOO) ορίζεται ως αρμόδιος «Διαχειριστής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας» («Ορισθείς Διαχειριστής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας», στην αγγλική «Nominated Electricity Market Operator»/ «NEMO»), με καθήκοντα σχετικά με τη σύζευξη ενιαίας προημερησίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε επίπεδο περιοχών (day ahead electricity market) και τη σύζευξη ενιαίας ενδοημερησίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (intra-day market), επίσης σε περιφερειακό επίπεδο. Η Γραμματεία της Ενεργειακής Κοινότητας (ΕΚ) χαιρέτισε αυτή την απόφαση της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας, καθώς ο MEMO ορίστηκε διαχειριστής της αγοράς ενέργειας σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΕΕ για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης (CACM). Σύμφωνα με ανακοίνωση της Γραμματείας της ΕΚ, η κίνηση αυτή θα στηρίξει την υλοποίηση του έργου συγχώνευσης των ενεργειακών αγορών της Βόρειας Μακεδονίας και της Βουλγαρίας, υπό την αιγίδα της Γραμματείας της ΕΚ, που έχει προγραμματιστεί για το γ' τρίμηνο 2021. Η απόφαση ελήφθη σύμφωνα με το κυβερνητικό διάταγμα για τη λειτουργία φορέα εκμετάλλευσης στην οργανωμένη αγορά, που εκδόθηκε στις 29 Οκτωβρίου 2019. Το διάταγμα εφαρμόζει πλήρως τη σύσταση του Ρυθμιστικού Συμβουλίου της Ενεργειακής Κοινότητας για τον διορισμό φορέα εκμετάλλευσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τους κανονισμούς της CACM. Η Ενεργειακή Κοινότητα επισημαίνει ότι ως επόμενο βήμα ο MEMO θα ξεκινήσει διαγωνισμό για την επιλογή παρόχου υπηρεσιών για την πλατφόρμα συναλλαγών στην καθημερινή αγορά. Η ίδρυση και λειτουργία του MEMO ως φορέα διαχείρισης της οργανωμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη Βόρεια Μακεδονία υποστηρίχθηκε από έργα τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας Περιφερειακής Σύνδεσης της Αγοράς Ενέργειας, η οποία υλοποιήθηκε από τη Γραμματεία της Ενεργειακής Κοινότητας και χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σημειώνεται ότι, ο MEMO αποτελεί το 29ο μέλος του Συνδέσμου των Ευρωπαϊκών Χρηματιστηρίων Ενέργειας (Europex). Ο EuroPex εκπροσωπεί τα συμφέροντα των χρηματιστηρίων ενέργειας που λειτουργούν τις χονδρεμπορικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας φυσικού αερίου και δικαιωμάτων εκπομπών.

-Bekteshi: Έμφαση στον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού τομέα

Ο Υπουργός Οικονομίας κ. Kreshnik Bekteshi παρουσίασε σε συνέντευξη Τύπου την κυβερνητική στρατηγική για τον μετασχηματισμό του ενεργειακού τομέα την προσεχή περίοδο. Όπως ενημέρωσε ο κ. Bekteshi, στόχος της Κυβέρνησης είναι τουλάχιστον το 50% της ενέργειας που παράγεται στη Βόρεια Μακεδονία να είναι ανανεώσιμες πηγές μέχρι το τέλος του 2024. «Θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε πάνω σε αυτά τα σχέδια, με τα οποία κάθε πολίτης θα μπορεί να χρησιμοποιεί φθηνότερη και φιλική προς το περιβάλλον ενέργεια, ή ακόμη και να είναι σε θέση να την παράγει ο ίδιος. Τρέχουσα προτεραιότητα είναι ο εκσυγχρονισμός του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας TEC Negotino, όπου σκοπεύουμε να εισαγάγουμε το φυσικό αέριο ως ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, γεγονός που μπορεί να αυξήσει την παραγωγικότητα του τοπικού γεωργικού τομέα. Σκοπεύουμε να κατασκευάσουμε νέα φωτοβολταϊκά ισχύος 400 MW, τα οποία θα οδηγήσουν σε παραγωγή ενέργειας περίπου 560 GWh. Σκοπεύουμε, επίσης, να κατασκευάσουμε ανεμογεννήτριες ισχύος επιπλέον 160 MW», δήλωσε ο κ. Bekteshi.

-40 εταιρείες ενδιαφέρονται για το έργο κατασκευής φωτοβολταϊκής μονάδας στο Oslomej

Η κρατική εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας ESM διοργάνωσε διαδικτυακή παρουσίαση για εγχώριες και ξένες εταιρείες για το έργο κατασκευής φωτοβολταϊκής μονάδας στο ακίνητο του σταθμού θερμοηλεκτρικής ενέργειας REK Oslomej. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της ESM, πάνω από 40 εταιρείες έχουν δείξει ενδιαφέρον για το έργο, αφού τους παρουσιάστηκαν φωτογραφίες της τοποθεσίας και οι όροι του έργου, το οποίο πρόκειται να εκτελεστεί ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) - η ESM θα είναι ο δημόσιος εταίρος, εκπροσωπώντας τη Βόρεια Μακεδονία. Οι εταιρείες πρόκειται να υποβάλουν τις προσφορές τους έως τις 28 Οκτωβρίου 2020, ενώ η κατασκευή των φωτοβολταϊκών ισχύος μεταξύ 80 και 100 MW αναμένεται να ξεκινήσει το 2021. Στο πλαίσιο της σύμβασης, ο ιδιωτικός εταίρος πρόκειται να προσλάβει τους 100 υπαλλήλους που εργάζονται επί του παρόντος στο Oslomej.

-Η ΟΚΤΑ εγκατέστησε φωτοβολταϊκή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο διεθνές σχολείο NOVA της Βόρειας Μακεδονίας

Η εταιρεία ελληνικών συμφερόντων ΟΚΤΑ ΑΔ - Σκόπια εγκατέστησε και έθεσε σε λειτουργία φωτοβολταϊκή μονάδα στην οροφή των δύο κτιρίων του διεθνούς σχολείου NOVA στα Σκόπια. Οι εγκαταστάσεις θα παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, μέρος των οποίων θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες του σχολείου, και το υπόλοιπο θα προορίζεται για την ελεύθερη αγορά. Πρόκειται για τον τέταρτο φωτοβολταϊκό σταθμό που εγκαθίσταται από την ΟΚΤΑ και αποτελεί μέρος της στρατηγικής της εταιρείας να συμμετέχει στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της εφαρμογής καινοτόμων τεχνολογιών και της προστασίας του περιβάλλοντος.

-Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, άνθρακας και προϊόντα πετρελαίου, Ιούλιος 2020 (προκαταρκτικά στοιχεία)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιούλιο του 2020, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών προϊόντων ήταν: 546.080 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 35.713 χιλ. κκμ. (nm3) φυσικού αερίου, 427.784 τόνοι άνθρακα και 73.953 τόνοι πετρελαϊκών προϊόντων. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 92,4% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 96,6% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

-Χρήση ΑΠΕ από την εταιρεία τηλεπικοινωνιών Telekom της Βόρειας Μακεδονίας

Η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Telekom της Βόρειας Μακεδονίας εγκατέστησε σύστημα παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ για το κέντρο δεδομένων της στα Σκόπια. Ειδικότερα, το σύστημα αποτελείται από 148 φωτοβολταϊκά και έναν μετατροπέα σε έκταση 300 μ. στην οροφή του κτιρίου ΤΚ στο κέντρο των Σκοπίων, το οποίο αναμένεται να παράγει ετησίως πάνω από 80 χιλιάδες kWh πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας για τις ανάγκες της εταιρείας. Με αυτό το σύστημα, οι επιβλαβείς εκπομπές CO₂ στον αέρα θα μειώνονται κατά σχεδόν 50 χιλιάδες κιλά ετησίως. Συγκριτικά, εάν αυτή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας παράγεται σε ένα εργοστάσιο θερμικής ενέργειας, θα χρειαστούν περίπου 2.000 δέντρα για να απορροφηθούν οι επιβλαβείς εκπομπές CO₂ από την ατμόσφαιρα. Σχεδιάζεται ότι στο μέλλον τα κέντρα δεδομένων παραγωγής στη χώρα θα τροφοδοτούνται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι επενδύσεις αυτές θα έχουν θετικό αντίκτυπο στη δημιουργία ενός πράσινου περιβάλλοντος στις αστικές περιοχές.

-Συμμετοχή αξιωματούχων της Βόρειας Μακεδονίας στη Στρογγυλή τράπεζα με θέμα «Περιφερειακή Ενέργεια Ασφάλεια και Συνεργασία» στη Θεσσαλονίκη (28.9.2020)

Οι Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης για οικονομικές υποθέσεις κ. Fatmir Bytyqi, για την καταπολέμηση της διαφθοράς, τη βιώσιμη ανάπτυξη και το ανθρώπινο δυναμικό κ. Ljupcho Nikolovski, καθώς και ο Υπουργός Οικονομίας κ. Kreshnik Bekteshi συμμετείχαν τη Δευτέρα 28.9.2020 στη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα «Περιφερειακή Ενέργεια Ασφάλεια και Συνεργασία» που διοργανώθηκε από την Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βόρειας Ελλάδας στη Θεσσαλονίκη. Ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ κ. Μάικ Πομπέο και ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελλάδας κ. Κωστής Χατζηδάκης παραβρέθηκαν επίσης στην εκδήλωση. Επίσης, κυβερνητική αντιπροσωπεία επισκέφθηκε το Επιχειρηματικό Πάρκο ΤΠΕ Θεσσαλονίκης για να συναντηθεί με αρκετές ελληνικές εταιρείες, όπως ανέφερε η κυβερνητική υπηρεσία Τύπου.

1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, Ιούλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιούλιο 2020 εκδόθηκαν συνολικά 284 άδειες οικοδομής, όπως και τον Ιούλιο του 2019. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες άδειες οικοδομής, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 5.053.143 χιλιάδες δηνάρια, ήτοι 6,7% περισσότερο από τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το συνολικό αριθμό των εκδοθέντων οικοδομικών αδειών, 166 (58,5%) αφορούν κτίρια, 33 (11,6%) έργα πολιτικού μηχανικού και 85 (29,9%) ανακατασκευές. Από το σύνολο των 284 οικοδομικών αδειών, εκδόθηκαν 164 (57,8%) για ιδιώτες και 120 (42,2%) για επιχειρηματικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, 747 κατοικίες σχεδιάζονται για κατασκευή, με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια 59.303 τ.μ.

-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας αναζητεί 426 εκατ. ευρώ για το τμήμα του σιδηροδρόμου Κίτσεβο - Στρούγκα

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας αναζητεί κονδύλια για τη δημιουργία σιδηροδρομικής σύνδεσης με την Αλβανία, για το σιδηρόδρομο από το Κίτσεβο μέχρι τα αλβανικά σύνορα, που αποτελεί τμήμα του Διαδρόμου 8 και προτεραιότητα στο τετραετές πρόγραμμα της Κυβέρνησης στον τομέα των σιδηροδρομικών υποδομών. Κατά την τελευταία συνεδρίασή της, η Κυβέρνηση επανεξέτασε και υιοθέτησε την Έκθεση για την Κατασκευή σιδηροδρόμου από το Κίτσεβο μέχρι τα Αλβανικά σύνορα, σύμφωνα με την οποία η κατασκευή θα έχει δύο φάσεις. Το πρώτο τμήμα από το Κίτσεβο στη Στρούγκα θα κοστίσει 426 εκατ. ευρώ, τα οποία θα προέλθουν από δάνειο. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει επιφορτιστεί με την υποβολή αιτήματος σε διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και διμερείς πιστωτές για την εξασφάλιση των κεφαλαίων που προορίζονται για τη χρηματοδότηση του έργου. Θα αναζητηθούν επίσης επιχορηγήσεις για παροχή σχετικής τεχνικής βοήθειας.

-Σε ένα χρόνο η ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών Katlanovo-Petrovec

Η κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου κοστίζει περίπου 7,2 εκατ. ευρώ, και οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν σε ένα χρόνο. «Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό έργο για την ολοκλήρωση του Διαδρόμου Χ. Εργαζόμαστε επίσης για την κατασκευή περιφράξεων και καναλιών αποστράγγισης, και ελπίζω ότι όλα τα έργα θα γίνουν εγκαίρως. Οι οδικές υποδομές παραμένουν μια από τις κορυφαίες προτεραιότητες της Κυβέρνησης, καθώς θα βελτιώσουν σημαντικά τις εμπορικές σχέσεις με τις γειτονικές χώρες», δήλωσε ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Blagoj Bocvarski.

-Δημόσιος διαγωνισμός για την κατασκευή φράγματος στον ποταμό Otinja

Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών της Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε διαγωνισμό για την κατασκευή φράγματος κόστους 7,5 εκατ. ευρώ στον ποταμό Otinja στο Δήμο Stip. Το φράγμα θα χρησιμοποιηθεί αρχικά για να ικανοποιήσει τις ανάγκες πόσιμου νερού της πόλης Stip και να προστατεύσει την περιοχή από πλημμύρες, ενώ στη δεύτερη φάση του έργου θα αναβαθμιστεί για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Το έργο προβλέπει την κατασκευή φράγματος ύψους 34 μέτρων με τη χρήση κονδυλίων από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών της χώρας. Η κατασκευή του φράγματος αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δύομισι χρόνια.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-ΕΤΑΑ και NLB Banka Σκόπια ενώνουν τις δυνάμεις τους για να στηρίξουν τον εταιρικό και λιανικό τομέα

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ/EBRD) και η NLB Banka Σκόπια υπέγραψαν συμφωνία για οικονομικό πακέτο 8 εκατ. ευρώ για τη στήριξη των επιχειρήσεων της Βόρειας Μακεδονίας. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της NLB Banka, κ. Antonio Argir, επεσήμανε ότι, η εξασφάλιση αυτής της διευκόλυνσης είναι ιδιαίτερης σημασίας για τους πελάτες της Τράπεζας, καθώς θα τους παρέχει ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση για έργα ΑΠΕ, την εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος.

-Λιγότερα εταιρικά δάνεια κατά 3,1% τον Αύγουστο σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2020

Τον Αύγουστο τ.ε., τα δάνεια που δόθηκαν προς τον εδώ εταιρικό τομέα ήταν χαμηλότερα κατά 3,1% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, με αποτέλεσμα τη μειωμένη πίστωση σε δηνάρια. Αντίθετα, σε ετήσια βάση, τα δάνεια προς τον εταιρικό τομέα αυξήθηκαν κατά 4,8%, επηρεασμένα από την αύξηση των δανείων τόσο σε δηνάρια, όσο και σε ξένο νόμισμα, με έμφαση στα δάνεια σε ξένο νόμισμα. Εξαιρουμένων των στοιχείων σχετικά με τα τραπεζικά δάνεια σε πώχευση, τον Αύγουστο τ.ε., τα δάνεια προς τον εταιρικό τομέα μειώθηκαν κατά 0,6% σε μηνιαία βάση, εν μέσω ετήσιας ανάπτυξης 7,6%. Τον Αύγουστο τ.ε., οι συνολικές καταθέσεις του εταιρικού τομέα αυξήθηκαν κατά 1,3% σε μηνιαία βάση. Η ανοδική μεταβολή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των καταθέσεων, εν μέσω χαμηλότερης αύξησης των καταθέσεων σε ξένο νόμισμα (βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) και σε συνθήκες μείωσης των καταθέσεων δηναρίων (βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα), σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας.

-“Ημέρα Επενδυτών” στο Χρηματιστήριο της Βόρειας Μακεδονίας (18.9.2020)

Την «Ημέρα Επενδυτών» του Χρηματιστηρίου της Βόρειας Μακεδονίας, που πραγματοποιήθηκε στις 18.09.2021 με αφορμή τα 25 χρόνια από την ίδρυση του Χρηματιστηρίου, ολοκληρώθηκαν συνολικά 339 συναλλαγές, μακράν ο μεγαλύτερος αριθμός συναλλαγών σε σύγκριση με τον Ιούνιο τ.ε.. Ο δεύτερος μεγαλύτερος αριθμός συναλλαγών ημερησίως αυτή την περίοδο είναι 169, και ο μέσος ημερήσιος αριθμός συναλλαγών είναι 62.

-3μηνη επέκταση περιόδου χάριτος για αποπληρωμή δανείων της πρώτης “άτοκης πιστωτικής γραμμής Covid-1” σε επιχειρήσεις που επλήγησαν στην πανδημία

Η Τράπεζα Ανάπτυξης ανακοίνωσε στον ιστότοπό της πρόσκληση υποβολής αιτήσεων από εταιρείες που χρησιμοποιούν δάνεια από την πρώτη άτοκη πιστωτική γραμμή Covid 1, για παράταση της περιόδου χάριτος και αποπληρωμής τους για άλλους τρεις μήνες. Οι αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν το αργότερο έως τις 14 Οκτωβρίου 2020. Με αυτό, στην πραγματικότητα έχει ξεκινήσει η εφαρμογή της 4^{ης} σειράς μέτρων κατά της κρίσης. «Η παράταση της περιόδου χάριτος για την αποπληρωμή των δανείων Covid 1 θα δώσει στις εταιρείες πρόσθετη ρευστότητα το τέταρτο και τελευταίο τρίμηνο του 2020 ώστε να αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση ευκολότερα», δήλωσε η Κυβέρνηση. Τα άτοκα δάνεια Covid 1 ύψους 5,5 εκατ. ευρώ προορίζονταν για τους τομείς που επλήγησαν περισσότερο κατά την έναρξη της κρίσης COVID-19, ήτοι φιλοξενία, μεταφορές και τουρισμός. Εγκρίθηκαν 737 δάνεια σε εταιρείες που απασχολούσαν 6.509 άτομα. Το 77% αυτών των επιχειρήσεων είναι μικροεπιχειρήσεις, το 21% μικρές επιχειρήσεις και το 2% είναι μεσαίες επιχειρήσεις.

1.4 Τομέας Μεταφορών, Επικοινωνιών και Πληροφορικής

-Περίπου 3 εκατ. ευρώ σε οικονομική στήριξη για την τεχνολογική ανάπτυξη 87 εταιρειών

Συνολικά 87 εταιρείες θα λάβουν οικονομική στήριξη για την τεχνολογική ανάπτυξη προκειμένου να ξεπεραστούν οι συνέπειες του Covid-19 στο πλαίσιο της τρίτης δέσμης μέτρων της Κυβέρνησης. Ο προϋπολογισμός για την εφαρμογή αυτού του μέτρου είναι περίπου 3 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 1,7 εκατ. ευρώ είναι κεφάλαια από το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και 1,3 εκατ. ευρώ είναι ίδια κεφάλαια των εταιρειών. Οι περισσότερες από τις εταιρείες ή το 60% είναι μικρές επιχειρήσεις, το 33% πολύ μικρές και το 7% μεσαίες επιχειρήσεις. Ένα μεγαλύτερο ποσοστό, δηλαδή το 76% είναι εταιρείες που υπέβαλαν αίτηση για πρώτη φορά, το 15% είναι εταιρείες που έχουν προηγουμένως υποβάλει αίτηση για ορισμένες από τις δημόσιες προσκλήσεις του Ταμείου, αλλά δεν έλαβαν κεφάλαια, και μόνο το 9% είναι εταιρείες που έχουν χρησιμοποιήσει κεφάλαια του Ταμείου μέχρι στιγμής.

-Έκθεση Οικονομικού Επιμελητηρίου Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνίας (ICT/ΤΠΕ) - MASIT

Σύμφωνα με την έκθεση για τον κλάδο Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) του Επιμελητηρίου MASIT, ο εν λόγω τομέας της Βόρειας Μακεδονίας τα τελευταία τρία χρόνια έχει καταγράψει τη μεγαλύτερη ανάπτυξη στον κλάδο. Στον τομέα των ΤΠΕ παρατηρείται συνεχής αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, αύξηση των εξαγωγών, των κερδών και των εσόδων. Τα στοιχεία δείχνουν ότι, το 2019 υπήρχαν 1.957 οικονομικά ενεργές εταιρείες ΤΠΕ με 15.093 υπαλλήλους, ήτοι αύξηση 51% και 37% αντίστοιχα. Τα συνολικά έσοδα του τομέα ανήλθαν σε 879 εκατ. ευρώ, τα έξοδα σε 772 εκατ. ευρώ, τα κέρδη σε 103 εκατ. ευρώ, οι εξαγωγές σε 210 εκατ. ευρώ και οι εισαγωγές σε 88 εκατ. ευρώ. Τα τελευταία τρία χρόνια, αυξήθηκαν τα έσοδα κατά 17%, τα κέρδη κατά 74%, οι εξαγωγές κατά 40% και οι εισαγωγές κατά 18%. Περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου αναμένεται με την υλοποίηση των εξαγγελιών της Κυβέρνησης για μείωση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων στον τομέα της πληροφορικής από το σημερινό 10% στο 0% το 2023 και τη διατήρηση του φόρου επί των κερδών στο 10%. Εν τούτοις, οι εταιρείες ΤΠΕ της Βόρειας Μακεδονίας, πάρα τα υψηλά πρότυπα που υιοθετούν, έχουν να αντιμετωπίσουν ακόμα αρκετές προκλήσεις, όπως η έλλειψη εργατικού δυναμικού υψηλής ειδίκευσης.

-FITR και UNDP ανακοινώνουν πρόσκληση για ψηφιοποίηση των Δήμων

Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITR) και το UNDP ανακοίνωσαν δημόσια πρόσκληση για τη την ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων και λύσεων που θα βοηθήσουν τους δήμους να συνεχίσουν να

λειτουργούν αποτελεσματικά στους περιοριστικούς όρους της πανδημίας, αλλά και θα καταστήσουν τις δημόσιες υπηρεσίες πιο προσιτές και ανθεκτικές σε μελλοντικές κρίσεις. Το UNDP παρέχει τα κεφάλαια για την πρόσκληση, συνολικά 4 εκατ. δηνάρια, και η εφαρμογή ανατίθεται στο Ταμείο. Η πρόσκληση είναι ανοιχτή και θα διαρκέσει έως τις 15 Οκτωβρίου 2020. Οι υποψήφιοι θα πρέπει να αναπτύξουν μια ηλεκτρονική πλατφόρμα που θα ενσωματώνει λύσεις για τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού συστήματος είσπραξης των φόρων στους Δήμους, ένα σύστημα ηλεκτρονικής πληρωμής των λογαριασμών στις δημόσιες επιχειρήσεις, ηλεκτρονικό σύστημα για τους εθελοντές και μια ηλεκτρονική πλατφόρμα για ένα δημοτικό φόρουμ. Το έργο αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση της διαφάνειας στις επιχειρήσεις και στη μείωση της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα.

-Η BtoBet συνάπτει σύμβαση με την Aspire Global Worth 20 εκατ. ευρώ

Η εταιρεία της Βόρειας Μακεδονίας για τις τεχνολογίες τυχερών παιχνίμων και αθλητικών στοιχημάτων BtoBet έχει συνάψει σύμβαση με τη διεθνή εταιρεία Aspire Global αξίας περίπου 20 εκατ. ευρώ. Η σύμβαση προβλέπει κοινές δράσεις των δύο εταιρειών μέσω της πλατφόρμας για τα αθλητικά στοιχήματα που δημιουργήσε η BtoBet. Η πλατφόρμα παρέχει στους πελάτες τη δυνατότητα για λιανικές πωλήσεις και δραστηριότητες on-line τόσο από υπολογιστή όσο και από κινητό τηλέφωνο. Η εταιρεία ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2014 και αποδείχθηκε μια από τις πιο επιτυχημένες επενδύσεις της Βόρειας Μακεδονίας στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας.

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Η Βόρεια Μακεδονία θα φιλοξενήσει το Διεθνές Φεστιβάλ Κρασιού το 2021

Σύμφωνα με ανακοίνωση στο Διεθνές Φεστιβάλ Κρασιού 2020 στη Σόφια της Βουλγαρίας (17-19 Σεπτεμβρίου 2020), η Βόρεια Μακεδονία θα φιλοξενήσει το Διεθνές Φεστιβάλ Κρασιού το 2021. Το εν λόγω Φεστιβάλ αποτελεί κοινή προσπάθεια των Βαλκανικών χωρών για αμοιβαία προώθηση των κρασιών τους στις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες αγορές, με στόχο μεταξύ άλλων την καλύτερη προώθηση του οινοτουρισμού. Σημειώνεται ότι, στο Διεθνές Φεστιβάλ Κρασιού 2020, τα κρασιά από οινοποιεία της Βόρειας Μακεδονίας κατάφεραν να κερδίσουν περίπου 48 μετάλλια για την ποιότητά τους, εκ των οποίων τα 16 απονεμήθηκαν στο οινοποιείο Tikves, 10 στο Kamnik, 10 στο Stobi, 5 στο Bovin, 3 στο Chateau Sopot, 3 στο Eros και 1 στο οινοποιείο Markov.

-Περιφερειακοί αγροτικοί λογαριασμοί, τελικά στοιχεία 2018

Σύμφωνα με τα τελικά επίσημα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2018, το μερίδιο της γεωργίας σε προστιθέμενη ακαθάριστη αξία, κατά περιφέρεια της Βόρειας Μακεδονίας διαμορφώθηκε ως ακολούθως: η Νοτιοανατολική περιοχή συνέβαλε σημαντικά με 27,5%, ακολουθούμενη από την περιοχή της Πελαγονίας με 25,0%, ενώ η Νοτιοδυτική περιοχή συνέβαλε ελάχιστα με 3,0%. Η Νοτιοανατολική περιοχή συνέβαλε στη συνολική αξία της παραγωγής καλλιεργειών με 32,7%, ενώ ως προς τη συνολική αξία της κτηνοτροφικής παραγωγής η περιοχή της Πελαγονίας συνέβαλε με 21,4%.

-200 εκατ. ευρώ σε γεωργικές επιδοτήσεις τα επόμενα 4 χρόνια

Ο Υπουργός Γεωργίας της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Arjanit Hoxha, ανακοίνωσε σε συνέντευξη Τύπου ότι τα επόμενα 4 χρόνια το Υπουργείο θα παράσχει στήριξη 200 εκατ. ευρώ σε επιδοτήσεις. Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού, τα επόμενα 4 χρόνια στόχος της Κυβέρνησης είναι η δημιουργία πολιτικών σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ. Φέτος, το κράτος μπορεί να καλύψει έως και το 50% των δαπανών των αγροτών με επιδοτήσεις, με την προοπτική 100% κάλυψης μέχρι το τέλος του 2024. Στους στόχους είναι και η αύξηση της στήριξης των γυναικών αγροτών. «Η εγχώρια παραγωγή τροφίμων και γεωργικών προϊόντων είναι ζωτικής σημασίας», δήλωσε ο αρμόδιος Υπουργός.

-Νέος νόμος για τα καπνά - ακριβότερα τα τσιγάρα

Στο πλαίσιο του νέου νόμου για τα καπνά, όλα τα πακέτα θα πρέπει να περιέχουν 20 τσιγάρα, οπότε τα προηγούμενα πακέτα με 19 τσιγάρα το καθένα δεν θα επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά. Ο νόμος ψηφίστηκε τον Μάιο του περασμένου έτους και πρέπει να εφαρμοστεί μέχρι το Νοέμβριο τ.ε.. Οι κατασκευαστές τσιγάρων προσαρμόζουν ήδη αυτή την πρόβλεψη στην παραγωγή, η οποία μαζί με το

αυξημένο ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης, ο οποίος χρεώνεται ανά τσιγάρο, αυξάνει το κόστος των εταιρειών κατά περίπου 5 δηνάρια.

1.6 Βιομηχανικός Τομέας

-Μείωση της βιομηχανικής παραγωγής τον Αύγουστο 2020

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η βιομηχανική παραγωγή τον Αύγουστο του τρέχοντος έτους, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι, μειώθηκε κατά 9,1%. Η βιομηχανική παραγωγή την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2019, μειώθηκε κατά 13,2%. Ειδικότερα, τον Αύγουστο του 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019, η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα των «Ορυχείων και λατομείων» μειώθηκε κατά 8,9%, στον «Μεταποιητικό τομέα» μειώθηκε κατά 8,1% και στον τομέα «Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 12,3%.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών, σύνολο, Ιούλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιούλιο του 2020, οι τιμές βιομηχανικών παραγωγών, συνολικά, μειώθηκαν κατά 0,2% σε μηνιαίο επίπεδο και σε ετήσιο επίπεδο κατά 0,1%. Τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών, συνολικά, αυξήθηκαν στον τομέα «Ορυχείων και λατομείων» κατά 2,2%, ενώ μειώθηκαν στον τομέα «Μεταποίησης» κατά 0,4% και στον τομέα «Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» κατά 0,3%. Τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών, συνολικά, μειώθηκαν στον τομέα των «Ορυχείων και λατομείων» κατά 11,4% και στον τομέα «Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» κατά 2,8%, ενώ στον τομέα «Μεταποίησης» οι τιμές αυξήθηκαν κατά 0,6%.

-Επανεκκίνηση της καπνοβιομηχανίας "Boro Petrusevski" στο Kumanovo

Η καπνοβιομηχανία "Boro Petrusevski" στο Κουμανόβο, που απασχολούσε περισσότερα από 1.000 άτομα, θα ξεκινήσει εκ νέου τις εργασίες της με ξένο επενδυτή, ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός Ζόραν Ζάεφ. Σύμφωνα με τις σχετικές δηλώσεις, στόχος είναι η επαναδραστηριοποίηση της εν λόγω βιομηχανίας για την παραγωγή της κατηγορίας καπνού "Otlja", με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για τους πολίτες της περιοχής Kumanovo.

-Η Κυβέρνηση εγκρίνει επένδυση 2,5 εκατ. ευρώ για την WIK της Βόρειας Μακεδονίας

Η Κυβέρνηση αποφάσισε να παράσχει στήριξη ύψους 2,5 εκατ. ευρώ για την πραγματοποίηση επένδυσης της γερμανικής εταιρείας WIK στη βιομηχανική ζώνη στο Prilep, που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικών συσκευών. Η σύμβαση για την οικονομική βοήθεια υπεγράφη από τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης για θέματα οικονομίας, κ. Fatmir Bitiki, και τον Γενικό Διευθυντή της WIK, κ. Werner Shoeb. Η WIK άνοιξε το 2018, με επένδυση 10,5 εκατ. ευρώ και 250 θέσεων εργασίας. Η νέα επένδυση αναμένεται να δημιουργήσει άλλες 100 θέσεις εργασίας.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Οι εργαζόμενοι στον τουρισμό αναμένουν ανάκαμψη του τομέα τον επόμενο χρόνο

Ο Σύνδεσμος Τουρισμού της Βόρειας Μακεδονίας αναμένει ότι ο τουρισμός θα αναβιώσει από το επόμενο έτος, καθώς αυτή η τουριστική περίοδος ήταν δύσκολη, ειδικά χωρίς ξένους τουρίστες. "Η υγειονομική και η οικονομική κρίση που προκλήθηκε από την πανδημία, από την οποία ο τουρισμός έχει υποστεί τις μεγαλύτερες ζημιές, ανέδειξε τον σημαντικό ρόλο του τουριστικού τομέα στη συνολική οικονομία της χώρας, αλλά και στη ζωή των πολιτών", δήλωσε ο Υπουργός Οικονομίας κ. Κρέσνικ Μπεκτέσι, με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Τουρισμού.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος - Ιούλιος 2020

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2020 ανήλθε σε 183.040.092 χιλιάδες δηνάρια, μείωση 20,0% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Η αξία των

εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 250.479.620 χιλιάδες δηνάρια, ή 15,8% χαμηλότερη από την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Το εμπορικό έλλειμμα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2020 ήταν 67.439.529 χιλιάδες δηνάρια. Η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2020 ήταν 73,1%. Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλύοντας το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν φαίνεται ότι, ως προς τις εξαγωγές της Βορείου Μακεδονίας, τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν: ενισχυμένους καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθισμάτων της υποομάδας 821,1 και μηχανοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά 10 ή περισσότερων ατόμων, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού, με κινητήρα εσωτερικής καύσης συμπίεσης (ντίζελ ή ημι-ντίζελ). Ως προς τις εισαγωγές στη Βόρεια Μακεδονία, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πλάτινα και κράματα λευκόχρυσου, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης, άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνας και κράματα αυτών, ακατέργαστα ή σε σκόνη, πετρελαϊκά έλαια και έλαια από ασφαλικά ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα) και προϊόντα επίπεδης έλασης από σίδηρο ή μη κραματοποιημένο χάλυβα, όχι επενδυμένα, επιμεταλλωμένα ή επικαλυμμένα. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2020, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Σερβία, η Ελλάδα και η Κίνα.

-Μειωμένος κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο τον Αύγουστο 2020

Ο κύκλος εργασιών στη λιανική πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού τον Αύγουστο του 2020 μειώθηκε κατά 9,6% σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2019 ή κατά 7,2% σε ονομαστικούς όρους, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία παρατηρείται μείωση στη λιανική πώληση μη διατροφικών προϊόντων, εκτός από τα καύσιμα (κατά 14,8% σε ονομαστικούς όρους και 14,8% σε πραγματικούς όρους), στο λιανικό εμπόριο, εκτός από τα καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 11,1% σε ονομαστικούς όρους και 12,2% σε πραγματικούς όρους) και στο λιανικό εμπόριο καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 37,9% σε ονομαστικούς όρους και 29,7% σε πραγματικούς όρους).

1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-"Eco-drone" για τον εντοπισμό παράνομων δράσεων κατά του περιβάλλοντος

Σε λειτουργία έχει τεθεί ειδικό πρόγραμμα εναέριας επιθεώρησης παράνομων δραστηριοτήτων που προκαλούν περιβαλλοντικές καταστροφές. Με τη βοήθεια ειδικού drone, του "Eco-drone", εντοπίζονται παράνομοι χώροι υγειονομικής ταφής, αλλά και παράνομες δραστηριότητες που ρυπαίνουν το περιβάλλον (όπως η ρίψη λυμάτων σε παράνομους χώρους υγειονομικής ταφής). Το drone καταγράφει τις δραστηριότητες πάνω από την πόλη των Σκοπίων και τις γύρω περιοχές, και οι σχετικές καταγραφές και φωτογραφίες παραδίδονται στους επιθεωρητές στην πόλη των Σκοπίων, ώστε να μπορούν να αντιδράσουν άμεσα επί τόπου, να καταθέσουν κατηγορίες και να ασκήσουν δίωξη σε πιθανούς περιβαλλοντικούς ρυπαίνοντες. Το έργο αυτό εντάσσεται στο πρόγραμμα δραστηριοτήτων του Δήμου Σκοπίων, στο πλαίσιο της συνεργασίας με ενώσεις πολιτών και ιδρύματα για το 2020. Σε 18 πτήσεις πάνω από τα Σκόπια μέχρι στιγμής, έχει καταχωρηθεί μια οντότητα που μόλυνε το περιβάλλον. Το πρόγραμμα "Eco Drone" προβλέπεται να υλοποιηθεί από τον Ιούνιο έως τον Δεκέμβριο 2020. Οι πτήσεις προβλέπεται να πραγματοποιούνται πάνω από τα Σκόπια αρκετές φορές την εβδομάδα, χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση για τους πολίτες. Μια πτήση drone διαρκεί σχεδόν 40 λεπτά, πετάει σε υψόμετρο 100 μέτρων και σε ακτίνα 500 μέτρων. Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από τον Δήμο Σκοπίων και υλοποιείται από τις μη κυβερνητικές οργανώσεις "Ergos" και "Elipsa", στις οποίες ανήκει το drone.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (5.8.2020)

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, αρ. τεύχους Νο.12/2020 που δημοσιεύθηκε την 5 Οκτωβρίου τ.ε. είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

<http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/72263>.

-Αντιπροσωπεία Γερμανών επιχειρηματιών στη Βόρεια Μακεδονία θα διοργανώσει δυο εκδηλώσεις μέσα στον Οκτώβριο τ.ε.

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, από τις 20 έως τις 22 Οκτωβρίου 2020 αναμένεται η διεξαγωγή ψηφιακού συνεδρίου με σκοπό τη διασύνδεση επιχειρήσεων της Βόρειας Μακεδονίας, της Γερμανίας και άλλων. Παράλληλα θα διεξαχθεί η εμπορική έκθεση για τον τομέα της μεταποίησης σε συνεργασία με την Ένωση Μεταλλουργίας και Ηλεκτρικής Βιομηχανίας της Βόρειας Μακεδονίας (MAMEI) με τη συμμετοχή περίπου 30 γερμανικών επιχειρήσεων, με στόχο την εξεύρεση νέων προμηθευτών από τη Βόρεια Μακεδονία, την Αλβανία και το Κόσσοβο.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες, β' τρίμηνο 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο κύκλος εργασιών από την πώληση υπηρεσιών το δεύτερο τρίμηνο του 2020 ήταν 34,8% χαμηλότερος σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2019. Το δεύτερο τρίμηνο του 2020, σημειώθηκε μείωση του κύκλου εργασιών σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2019 σε όλες τις ενότητες. Η υψηλότερη μείωση παρατηρήθηκε στην ενότητα Δραστηριότητες διαμονής και εξυπηρέτησης τροφίμων, κατά 77,7% και στην ενότητα Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες, κατά 63,4%.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Το ΔΝΤ προβλέπει μείωση της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας κατά 5,5% το 2020

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προβλέπει μείωση της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας 5,5% για το 2020, η οποία είναι χαμηλότερη από την προηγούμενη πρόβλεψη για μείωση 4%, τον Ιούλιο του 2020. Αυτό ανακοινώθηκε από την Εκπρόσωπο του ΔΝΤ για τα Δυτικά Βαλκάνια, κα Stephanie Eble, σε συνέντευξή της στο εβδομαδιαίο περιοδικό Kapital. «Σύμφωνα με προβλέψεις μας για την οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας, αναμένουμε ότι η ετήσια μείωση θα είναι της τάξεως του 5,5%. Ωστόσο, εκτιμούμε ότι είναι πιθανή μια αρκετά ισχυρή οικονομική ανάκαμψη το 2021. Αντιμετωπίζουμε μια υγειονομική κρίση με οικονομικές επιπτώσεις άνευ προηγουμένου που καθιστούν πολύ δύσκολο για εμάς να κάνουμε σαφείς προβλέψεις. Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 για την οικονομία και την κοινωνία εν γένει», δήλωσε η κα Eble.

-Ανακοίνωση Κυβέρνησης για ενδεχόμενες επιδοτήσεις σε εταιρείες που προσφέρουν απασχόληση σε εθνικές μειονότητες

Σύμφωνα με δηλώσεις του Πρώτου Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, κ. Artan Grubi, η Κυβέρνηση θα εξετάσει τη δυνατότητα να επιδοτήσει ιδιωτικές επιχειρήσεις που θα απασχολούν Αλβανούς ή πολίτες από άλλες μικρότερες εθνικές μειονότητες.

-Θέσπιση φορολογικού ημερολογίου (tax calendar) για την έγκαιρη ενημέρωση των φορολογούμενων

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργού Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Fatmir Besimi, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σχεδιάζεται η θέσπιση φορολογικού ημερολογίου, με στόχο την ενημέρωση της επιχειρηματικής κοινότητας για τις αλλαγές στον φορολογικό τομέα τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την επιβολή τους. Η πρωτοβουλία αυτή αποβλέπει στη δημιουργία μηχανισμού για διαφανείς και έγκαιρες πληροφορίες, με απώτερο σκοπό τη φορολογική προβλεψιμότητα και ένα καλύτερο επιχειρηματικό περιβάλλον.

-Ανακατανομή των κονδυλίων για το αεροδρόμιο στο Stip, ύψους 49,7 εκατ. ευρώ, σε δημόσια έργα

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Κρέσνικ Μπεκτέσι, ανακοίνωσε σε συνέντευξη Τύπου στις 21.9.2020 ότι, το κονδύλι των 49,7 εκατ. ευρώ από την TAV Airports Holding που προοριζόταν για την κατασκευή αεροδρομίου για μεταφορές φορτίου στο Stip θα διοχετευθεί για έργα κρατικού ενδιαφέροντος στην περιοχή. Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού, οι σχετικές αναλύσεις έχουν δείξει ότι το προαναφερθέν έργο κατασκευής δεν είναι οικονομικά βιώσιμο και αντ' αυτού κρίνεται σκόπιμη η επένδυση σε έργα δημόσιου ενδιαφέροντος και βελτίωσης της ζωής των ανθρώπων με την κατασκευή σχολείων, νηπιαγωγείων, δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, αλλά και ανοικοδόμησης των δημοτικών κτιρίων με στόχο την ευκολότερη

πρόσβαση για τους πολίτες. Η εταιρεία TAV απάντησε ότι στηρίζει την απόφαση της Κυβέρνησης για ανακατανομή των κονδυλίων σε άλλα έργα.

-Σε τρεις πυλώνες θα στηρίζεται η 4^η δέσμη κυβερνητικών μέτρων κατά του COVID-19

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Φατμίρ Μπεσίμι δήλωσε ότι η 4^η δέσμη μέτρων για την ενίσχυση της οικονομίας και του επιχειρηματικού τομέα, αλλά και των πολιτών εξ' αιτίας της κρίσης από την πανδημία COVID-19, θα αποτελείται από τρεις πυλώνες: Ο πρώτος πυλώνας θα επικεντρωθεί στους πολίτες, την υγειονομική περίθαλψη και την κοινωνική θέση τους, ο δεύτερος πυλώνας στις οικονομικές δραστηριότητες και τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, ενώ ο τρίτος πυλώνας στη δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα των οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας μονάδων τοπικής αυτοδιοίκησης. Το 4^ο πακέτο μέτρων θα περιλαμβάνει εκ νέου ορισμένα από τα μέτρα που εισήχθησαν με τα προηγούμενες δέσμες μέτρων και είχαν καλά αποτελέσματα, ενώ τα υπόλοιπα θα είναι νέα μέτρα προσαρμοσμένα ανάλογα με τις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων. Για την εξασφάλιση των απαραίτητων κεφαλαίων, θα ανακατανεμηθούν κεφάλαια του κρατικού προϋπολογισμού, και εάν χρειαστεί, θα αναζητηθούν πιστωτικά δάνεια.

-Μέτριες επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στην οικονομική δραστηριότητα το γ' τρίμηνο 2020

Συγκρατημένη αισιοδοξία προκαλούν τα επίσημα στατιστικά στοιχεία που δίνονται στη δημοσιότητα ως προς την πορεία της πανδημίας Covid-19 και τις επιπτώσεις της στην οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας. Τα στοιχεία για το τρίτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους δείχνουν πιο μετριοπαθείς αρνητικές επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας. Αυτό είναι ορατό μέσω της επιβράδυνσης των ετήσιων ποσοστών μείωσης της βιομηχανίας και του εμπορίου τον Ιούλιο τ.ε., ενώ σε μηνιαία βάση υπάρχει ανάπτυξη και στους δύο τομείς, σύμφωνα με ανακοίνωση της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας. Ωστόσο, όπως εκτιμά η Τράπεζα, η αβεβαιότητα και οι κίνδυνοι από μελλοντικές ακραίες οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας Covid-19 εξακολουθούν να υπάρχουν, τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και εντός της εγχώριας οικονομίας. Για το λόγο αυτό η νέα Κυβέρνηση προσπαθεί να περιορίσει την εξάπλωση της νόσου με την εφαρμογή του τέταρτου πακέτου μέτρων.

-Η Κυβέρνηση ενέκρινε την έκθεση για το πρόγραμμα οικονομικής μεταρρύθμισης 2021-2023

Η Κυβέρνηση ενέκρινε στις 29.9.2020 την έκθεση για το πρόγραμμα οικονομικής μεταρρύθμισης 2021-2023, περιλαμβανομένου σχεδίου δράσης για την υλοποίηση των συστάσεων του δημοσιονομικού διαλόγου. Αρμόδια υπουργεία και οργανισμοί έχουν επιφορτιστεί με την εφαρμογή του Προγράμματος Οικονομικής Μεταρρύθμισης, και εντέλλονται να υποβάλλουν προτάσεις για δραστηριότητες και χρονοδιαγράμματα για την υλοποίησή τους, προς την κατεύθυνση της εκπλήρωσης των κοινών συμπερασμάτων του Σχεδίου Δράσης για την υλοποίηση των συστάσεων του Δημοσιονομικού Διαλόγου, που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαΐου 2020, ανέφερε η Κυβέρνηση σε σχετικό δελτίο Τύπου.

2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Δείκτης Διεθνούς Παρουσίας του Ινστιτούτου των Πρεσπών: Μέτρηση της παρουσίας και επιρροής ξένων χωρών στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με το Δείκτη Διεθνούς Παρουσίας του Ινστιτούτου των Πρεσπών (ανεξάρτητη δεξαμενή σκέψης), μέτρηση που αποτυπώνει την κατάταξη για το 2019 της παρουσίας στη Βόρεια Μακεδονία 24 επιλεγμένων κρατών σε σύγκριση με το 2010 και το 2000, οι δυτικές δυνάμεις, καθώς και τα κράτη- μέλη της ΕΕ, έχουν κυρίαρχη παρουσία στη Βόρεια Μακεδονία. Στο πλαίσιο του Δείκτη η παρουσία των κρατών εντοπίζεται σε τρεις διαστάσεις, οικονομική, πολιτική και ήπια-πολιτιστική. Η οικονομική παρουσία αξιολογείται σε διάφορους τομείς, όπως ενέργεια, βασικά αγαθά, υπηρεσίες, άμεσες ξένες επενδύσεις, εμβάσματα, αναπτυξιακή βοήθεια. Η αξιολόγηση της πολιτικής παρουσίας γίνεται με όρους διπλωματικών σχέσεων, ξένων αποστολών, ανταλλαγής επισκέψεων, διμερούς συνεργασίας, στρατιωτικής συνεργασίας. Η ήπια-πολιτιστική παρουσία αξιολογείται με όρους μετανάστευσης, τουρισμού, πολιτισμού, ΜΜΕ, μέσων κοινωνικής δικτύωσης, τεχνολογίας, έρευνας και επιστήμης, εκπαίδευσης.

Τα τρία κράτη με την υψηλότερη συνολική κατάταξη στον Δείκτη Διεθνούς Παρουσίας, που συγκεντρώνουν πάνω από 600 βαθμούς για τη συνολική παρουσία τους στη χώρα, είναι η Τουρκία, οι ΗΠΑ και η Βουλγαρία, ενώ ακολουθούν η Γερμανία, η Σερβία, η Σλοβενία, η Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Κροατία και η Αλβανία. Η παρουσία στην κορυφαία δεκάδα δύο εκ των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ (ΗΠΑ και Ηνωμένο Βασίλειο) καθώς και της Τουρκίας που ομαδοποιείται στους παγκόσμιους παίκτες, επιβεβαιώνει, σύμφωνα με το Ινστιτούτο των Πρεσπών, το πόσο γεωπολιτικά “θελκτική” είναι η Βόρεια Μακεδονία. Αντίθετα, η συνολική παρουσία της Ρωσίας, που συγκεντρώνει 486,7 βαθμούς, και της Κίνας με 467,5 βαθμούς υπολείπεται, σύμφωνα με το Ινστιτούτο, των άλλων παγκόσμιων παικτών. Όπως δε σημειώνει το Ινστιτούτο, η πρώτη δεκάδα των κρατών καταδεικνύει την κυριαρχία των κρατών-μελών της ΕΕ, η οποία αναγνωρίζεται ως ο μεγαλύτερος φίλος της χώρας από σχεδόν το ένα πέμπτο των πολιτών, αλλά και την αξιοσημείωτη παρουσία των γειτόνων με τρεις (Σερβία, Βουλγαρία, Αλβανία) εκ των πέντε άμεσων γειτόνων στη λίστα της δεκάδας, καθώς και την παρουσία των χωρών της πρώην Γιουγκοσλαβίας, επίσης με τρεις (Σερβία, Σλοβενία, Κροατία) εκ των επτά διαδόχων κρατών στη λίστα.

Ως προς την οικονομική παρουσία στη Βόρεια Μακεδονία, στην κορυφή της λίστας βρίσκεται η Γερμανία (670,5 βαθμοί), ακολουθούν οι ΗΠΑ (584,5 βαθμοί) και τρίτη έρχεται η Τουρκία (583,7 βαθμοί). Η κορυφαία πεντάδα συμπληρώνεται με το Ηνωμένο Βασίλειο (559,7 βαθμοί) και την Ιταλία (547,7 βαθμοί). Από την εικόνα της κατάταξης της οικονομικής παρουσίας των χωρών και δη των δέκα πρώτων χωρών εξάγονται, σύμφωνα με την έρευνα του Ινστιτούτου των Πρεσπών, τρία συμπεράσματα: πρώτον, οι οικονομικοί δεσμοί είναι ισχυρότεροι με τις γειτονικές χώρες, καθώς τρεις εκ των γειτόνων (Βουλγαρία, Σερβία και Ελλάδα) κατατάσσονται στην πρώτη δεκάδα με την εντονότερη οικονομική παρουσία. Δεύτερον, οι ανεπτυγμένες χώρες, οι σταθερές δημοκρατίες και οι χώρες της Δύσης είναι οι κύριοι οικονομικοί εταίροι και επενδυτές στη Βόρεια Μακεδονία, όπως αποτυπώνεται από την παρουσία της ισχυρότερης οικονομίας της ΕΕ, της Γερμανίας, στην κορυφή του οικονομικού δείκτη για τρία χρόνια, αλλά και της μεγαλύτερης οικονομίας της Νότιας Ευρώπης, της Ιταλίας, στη δεκάδα. Τρίτον, η Τουρκία είναι σοβαρός οικονομικός εταίρος της Βόρειας Μακεδονίας, καθώς η αναγνωρισιμότητά της ως τέτοιου στην κοινή γνώμη επιβεβαιώνεται από τους περισσότερους εξειδικευμένους δείκτες και μεταβλητές του Δείκτη. Επιπρόσθετα, με δεδομένη τη γεωγραφική της θέση, τους οικονομικούς δεσμούς και άλλα χαρακτηριστικά, η Τουρκία είναι ο κύριος έμμεσος εταίρος της Βόρειας Μακεδονίας για την επαφή της με τις χώρες της Μέσης Ανατολής και του αραβικού κόσμου, όπως αναφέρει η έρευνα του Ινστιτούτου.

Αναφορικά με την πολιτική παρουσία στη Βόρεια Μακεδονία για το 2019 ο Δείκτης Διεθνούς Παρουσίας κατατάσσει τη Βουλγαρία στην πρώτη θέση με 676,5 βαθμούς, την Τουρκία στη δεύτερη θέση με 645,2 βαθμούς και τη Σλοβενία στην τρίτη με 609,5 βαθμούς. Την πρώτη πεντάδα συμπληρώνουν οι ΗΠΑ (581,5 βαθμοί) και η Γερμανία (522,6 βαθμοί), ενώ οι δέκα πρώτες χώρες σε πολιτική παρουσία αντιστοιχούν στην πρώτη δεκάδα της συνολικής κατάταξης για το 2019, καθώς μόνο το Ηνωμένο Βασίλειο απουσιάζει από την δεκάδα των χωρών με την εντονότερη πολιτική παρουσία, ενώ εμφανίζεται η Ρωσία σε αυτή για πρώτη φορά. Από την εικόνα της κατάταξης και δη από την πρώτη δεκάδα των χωρών με έντονη πολιτική παρουσία εξάγονται, σύμφωνα με την έρευνα του Ινστιτούτου των Πρεσπών τρία συμπεράσματα: πρώτον, η γεωγραφική εγγύτητα και οι ιστορικοί δεσμοί είναι πρωτογενείς παράγοντες της παρουσίας και της κυριαρχίας των γειτονικών κρατών (Σερβία, Βουλγαρία, Αλβανία και Ελλάδα) και δη των δημοκρατιών της πρώην Γιουγκοσλαβίας (Σερβία, Κροατία και Σλοβενία). Δεύτερον, η γεωπολιτική “θελκτικότητα” της Βόρειας Μακεδονίας επιβεβαιώνεται από την εμφάνιση της Ρωσίας και τρίτον, η απόσυρση της επίσημης Ουάσιγκτον από όλη την Ευρώπη θέτει τη Γερμανία σε ηγετική θέση.

Με όρους ήπιας/πολιτιστικής παρουσίας οι ΗΠΑ κατατάσσονται πρώτες στη λίστα με 712,2 βαθμούς, ακολουθεί η Σερβία (705,3 βαθμοί) ενώ η Τουρκία έρχεται τρίτη με 661,6 βαθμούς. Σύμφωνα με την έρευνα του Ινστιτούτου των Πρεσπών, δεδομένης της συσχέτισης της ήπιας/πολιτιστικής παρουσίας με την οικονομική διάσταση, προκύπτουν τρία συμπεράσματα: πρώτον, είναι εύκολο να διατηρηθεί ένα υψηλό επίπεδο ήπιας παρουσίας, όταν υπάρχει γεωγραφική εγγύτητα και άλλοι δεσμοί, όπως κοινή γλώσσα, θρησκεία, ιστορικό παρελθόν, κ.ά. Δεύτερον, η ξεκάθαρη τάση της Βόρειας Μακεδονίας προς την ΕΕ καθώς και την ενταξιακή διαδικασία μόνο θα βελτιώσει το φιλτράρισμα των αποτελεσμάτων που καταγράφονται εντός της διάστασης της ήπιας παρουσίας, γεγονός που θα ενισχύσει σημαντικά την ευρωπαϊκή και δυτική παρουσία. Τρίτον, αναμένεται στο εγγύς μέλλον να παρατηρηθεί νέα στροφή και βελτίωση της κατάταξης και παρουσίας των παραδοσιακών δημοκρατιών και δυτικών οικονομιών στην οικονομική διάσταση.

-Βόρεια Μακεδονία-Αλβανία: Υλοποίηση έργων υποδομής το κλειδί για την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας

Η εμπάθυνση των σχέσεων καλής γειτονίας και η υλοποίηση έργων υποδομής για την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας μεταξύ της Βόρειας Μακεδονίας και της Αλβανίας ήταν τα θέματα που συζητήθηκαν στη συνάντηση του Υπουργού Οικονομικών, Fatmir Besimi με τον Αλβανό Πρέσβη στη Βόρεια Μακεδονία, κ. Fatos Reka, μετά τον σχηματισμό της νέας Κυβέρνησης. Στη συνάντηση τονίσθηκε η σημασία υλοποίησης έργων υποδομής για την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας των δύο χωρών και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε αμφότερες πλευρές. Ειδικότερα, από πλευράς Υπουργού έγινε αναφορά στο οδικό τμήμα Στρούγκα - Καφασάν, ο διαγωνισμός για την πλήρη ανοικοδόμηση και επέκταση του οποίου πρόκειται να ανακοινωθεί τον Οκτώβριο τρέχοντος έτους και η κατασκευή του σιδηροδρομικού τμήματος Κίτσεβο - Λιν (σύνορα με την Αλβανία), στο πλαίσιο του Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου VIII. Επιπλέον, το Πρόγραμμα "Διευκόλυνση Εμπορίου και Μεταφορών των Δυτικών Βαλκανίων" της Παγκόσμιας Τράπεζας θα έχει θετικό αποτέλεσμα, με την ανοικοδόμηση της συνοριακής διάβασης Kafasan και τη δημιουργία "one-stop shop". Όσον αφορά στον ενεργειακό τομέα, η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την κατασκευή της διασύνδεσης της γραμμής μεταφοράς Bitola - Elbasan 400 kV. Το έργο προβλέπει την κατασκευή νέου υποσταθμού 400/110 kV στην Αχρίδα και εναέριας γραμμής μεταφοράς από το SS Bitola στα σύνορα με την Αλβανία, καθώς επίσης κατασκευή εναέριας γραμμής μεταφοράς από τα σύνορα της Βόρειας Μακεδονίας στο Ελμπασάν. Από πλευράς Αλβανίας, ο Πρέσβης επεσήμανε τη σημασία της συμπερίληψης της Βόρειας Μακεδονίας στην επέκταση του εθνικού αυτοκινητοδρόμου «Arbër Highway» στη Βόρεια Μακεδονία, μειώνοντας έτσι την απόσταση από τα Τίρανα στο Debar κατά 100 χιλιόμετρα, ενώ το λιμάνι του Δυρραχίου θα είναι πιο εύκολα προσβάσιμο. Περαιτέρω, οι συνομιλητές συζήτησαν τα οφέλη από την ένταξη στο NATO και τη σημαντική αύξηση των ΑΞΕ μετά την ένταξη στον Οργανισμό. Οι ΑΞΕ στην Αλβανία αντιπροσώπευαν το 5,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ πέντε χρόνια πριν την ένταξη στο NATO, ενώ πέντε χρόνια μετά, αυξήθηκαν στο 9,1%. Όσον αφορά το εξωτερικό εμπόριο με την Αλβανία, αυξήθηκε κατά 11% το 2018, παραμένοντας σχεδόν στα ίδια επίπεδα το 2019, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2020 μειώθηκε κατά 5%.

-Βορειά Μακεδονία-Ηνωμένο Βασίλειο: Συνάντηση Υπ. Οικονομικών ΒΜ με την Πρέσβη του Η.Β. στα Σκόπια

Στη συνάντηση του Υπουργού Οικονομικών Βόρειας Μακεδονίας, κ. Fatmir Besimi, με την Πρέσβη του Η.Β. στη χώρα, κα Rachel Galloway, μετά τον σχηματισμό της νέας Κυβέρνησης, συζητήθηκε η στήριξη που παρέχει το Ηνωμένο Βασίλειο για τις μεταρρυθμίσεις που έχουν αναληφθεί όσον αφορά τα δημόσια οικονομικά, συμπεριλαμβανομένου του νέου νόμου για τον προϋπολογισμό, καθώς και του ολοκληρωμένου συστήματος πληροφοριών για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. «Με τη στήριξη του Ηνωμένου Βασιλείου και μέσω του IPA Twinning Project, έχουν εφαρμοστεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα επιφέρουν κρίσιμες αλλαγές στον τομέα των δημόσιων οικονομικών, όπως η μεσοπρόθεσμη κατάρτιση του προϋπολογισμού, ένα ολοκληρωμένο σύστημα, με το οποίο θα παρακολουθούνται οι δαπάνες, ξεκινώντας από τις προβλέψεις τους μέχρι την εκτέλεσή τους, καθώς και αυξημένη διαφάνεια και έλεγχο με τη δημιουργία δημοσιονομικού συμβουλίου», ανέφερε το Υπουργείο Οικονομικών. Ο Υπουργός κ. Besimi υπογράμμισε ότι οι μεταρρυθμίσεις αποτελούν μέρος της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών SMART, η οποία πρόκειται να εφαρμοστεί τα επόμενα τέσσερα χρόνια και αποσκοπεί στον στρατηγικό σχεδιασμό και τη μέτρηση των επιδόσεων με υψηλό επίπεδο δημοσιονομικής διαφάνειας. Οι συνομιλητές συζήτησαν επίσης τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι χώρες και η παγκόσμια οικονομία με την κρίση της πανδημίας και δεσμεύθηκαν να ενισχύσουν τη διμερή συνεργασία σε πολλούς τομείς.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Αξιωματούχοι της CAM, CEFTA και της ΕΕ επισκέπτονται τη συνοριακή διάβαση Tabanovce (22.9.2020)

Εκπρόσωποι της Τελωνειακής Διοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας (CAM), της Γραμματείας της CEFTA, της Κοινότητας Μεταφορών της ΕΕ και του Συμβουλίου Περιφερειακής Συνεργασίας επισκέφθηκαν στις 22.9.2020 τη συνοριακή διάβαση Tabanovce στα σύνορα Βόρειας Μακεδονίας-Σερβίας και τον λεγόμενο Πράσινο διάδρομο. Ο Διευθυντής της CAM κ. Gjoko Tanasoski δήλωσε ότι ο Πράσινος διάδρομος, ο οποίος αποτελεί πρωτοβουλία της Βόρειας Μακεδονίας, μειώνει σημαντικά τον χρόνο παραμονής των μεταφορέων στα σύνορα.

"Η πρωτοβουλία αυτή διαδραμάτισε καίριο ρόλο στη μείωση των αρνητικών συνεπειών της κρίσης COVID-19. Ελπίζουμε ότι στο μέλλον θα μπορέσουμε να διευρύνουμε αυτούς τους διαδρόμους μεταξύ όλων των μελών της CEFTA, καθώς και τα σύνορα μεταξύ των κρατών μελών της CEFTA και των κρατών μελών της ΕΕ. Αυτές οι ιδέες θα συμπεριληφθούν στο σχέδιο δράσης για τον Ενιαίο Περιφερειακό Οικονομικό Χώρο 2, στο οποίο εμείς ως CAM θα κάνουμε ό,τι μπορούμε για τη βελτίωση της περιφερειακής οικονομικής συνεργασίας", δήλωσε ο Tanasoski. Η Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου Περιφερειακής Συνεργασίας, κα Majlinda Bregu δήλωσε ότι, χάρη στους πράσινους διαδρόμους, η μεταφορά φαρμάκων και άλλων αγαθών που είναι σημαντικά κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 βελτιώθηκε και απλοποιήθηκε. "Υπάρχουν 14 συνοριακές διαβάσεις σε ολόκληρη την περιοχή στις οποίες κατά μέσο όρο οι μεταφορείς μπορούν να περάσουν έως και 20 ώρες. Οι πράσινοι διάδρομοι αναμένεται να εξοικονομήσουν για τους μεταφορείς έως και 800 εκατ. ευρώ. Ελπίζω ότι περισσότεροι διάδρομοι αυτού του τύπου θα είναι ανοικτοί και σε άλλες συνοριακές διαβάσεις", δήλωσε η κα Bregu. Ο Διευθυντής της Γραμματείας της CEFTA κ. Emir Djikic δήλωσε ότι η δημιουργία του έργου για τους Πράσινους διαδρόμους διήρκεσε μόνο ένα μήνα. "Θέλουμε να συνδέσουμε αυτούς τους διαδρόμους με εκείνους της ΕΕ, ώστε να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για ταχύτερη διέλευση των συνόρων όχι μόνο μεταξύ των χωρών μας, αλλά και προς τα κράτη μέλη της ΕΕ. Σκοπεύουμε να καθιερώσουμε σύστημα που θα επιτρέπει στους τελωνειακούς διαχειριστές στις συνοριακές διαβάσεις να έχουν εγκαίρως τις πληροφορίες για το τι μεταφέρουν οι μεταφορείς και θα γνωρίζουν αμέσως ποιες διαδικασίες θα εφαρμόσουν, εξοικονομώντας πολύ χρόνο", δήλωσε ο Djikic.

-Βόρεια Μακεδονία - ΕΕ: Συμμετοχή Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης κ. Dimitron σε βιντεοδιάσκεψη με τον Επίτροπο για τη Διεύρυνση, κ. Oliver Varhelyi, και τους ομολόγους του από την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, κ. Nikola Dimitron, συμμετείχε στις 1.10.2020 σε βιντεοδιάσκεψη με τον Ευρωπαϊκό Επίτροπο για τη Διεύρυνση και την Ευρωπαϊκή Πολιτική Καλής Γειτονίας, κ. Oliver Varhelyi, καθώς και με τους ομολόγους του από την περιοχή, με θέμα συζήτησης την ανάπτυξη του Οικονομικού και Επενδυτικού Προγράμματος για τα Δυτικά Βαλκάνια, το οποίο εγκαινιάστηκε στη Σύνοδο Κορυφής του Ζάγκρεμπ νωρίτερα αυτή τη χρονιά. Ο Αντιπρόεδρος κ. Dimitron δήλωσε ότι το νέο Οικονομικό και Επενδυτικό Πρόγραμμα είναι ιδιαίτερα σημαντικό, όχι μόνο για την ταχύτερη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των οικονομιών των Δυτικών Βαλκανίων και της ΕΕ, αλλά και για την υποστήριξη της ενταξιακής διαδικασίας. «Το Πρόγραμμα παρέχει μια εξαιρετική ευκαιρία να εστιάσουμε από κοινού σε έργα που θα δημιουργήσουν άμεσα μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, περισσότερες θέσεις εργασίας, ψηφιακό, πράσινο και καινοτόμο μετασχηματισμό των οικονομιών των Δυτικών Βαλκανίων, καθιστώντας τις χώρες ελκυστικές για σοβαρές επενδύσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν δικαιούμαστε να χάσουμε αυτή την ευκαιρία και η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας θα κάνει ό,τι είναι δυνατόν, προκειμένου να αδράξει αυτήν την ευκαιρία», δήλωσε ο κ. Dimitron. Πρόσθεσε δε ότι το Οικονομικό και Επενδυτικό Πρόγραμμα αποδεικνύει τη σταθερή υποστήριξη της ΕΕ προς τις χώρες της περιοχής και τη δέσμευσή της για διεθνή συνεργασία και συντονισμό σε μια στιγμή που η Ένωση αντιμετωπίζει η ίδια αρκετές προκλήσεις, αναφέρει η σχετική ανακοίνωση του Γραφείου του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Αίτημα φορέων για την εξίσωση των μισθών ανδρών και γυναικών

Σε συνάντηση των Εμπορικών Επιμελητηρίων της Βόρειας Μακεδονίας, του Συνδέσμου Επιχειρηματιών και της Ομοσπονδίας Συνδικάτων της Βόρειας Μακεδονίας που πραγματοποιήθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου τ.ε., την Παγκόσμια Ημέρα Ίσης Αμοιβής, τέθηκε το θέμα της ίσης αμοιβής ανδρών και γυναικών. Ειδικότερα, σχετικά ιδρύματα σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις συζήτησαν το ενδεχόμενο ανάπτυξης ενός αποτελεσματικού μηχανισμού για την εξίσωση των μισθών ανδρών και γυναικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι επί του παρόντος οι γυναίκες αμείβονται με μισθούς κατά 23% χαμηλότερους για να κάνουν την ίδια εργασία με τους άνδρες.

-Διαδικτυακή έκθεση για την απασχόληση: Πάνω από 500 ανοιχτές θέσεις σε 80 επιχειρήσεις από τη Βόρεια Μακεδονία και την γύρω περιοχή

Από τις 7 έως τις 14 Οκτωβρίου 2020, πραγματοποιείται η μεγαλύτερη περιφερειακή διαδικτυακή έκθεση για την απασχόληση - πάνω από 500 κενές θέσεις έχουν ανοίξει σε περισσότερες από 80 επιχειρήσεις από τη Βόρεια Μακεδονία και την περιοχή. Η έκθεση διοργανώνεται παραδοσιακά από την Vrabotuvanje.com σε συνεργασία με τους εταίρους της από την περιοχή: MojPosao - Κροατία, Poslovi.Infostud - Σερβία, MojPosao.ba - Βοσνία και Ερζεγοβίνη, και φέτος Deloglasnik - Σλοβενία. Οι εταιρείες που συμμετέχουν στην έκθεση είναι: "A1", "Croatia Insurance", "NLB Banka", "Telekom", "Magna International", "Teleperformance Skopje", "Kiel", "Data Masters", "Aptiv", "BREON", "Markart", "Kostal", "Alkaloid AD Skopje", "Laktalis", Lactalis, E. com and "SPAR Hrvatska".

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Πρωτοβουλία προώθησης ελληνικών προϊόντων στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας με τον τίτλο: «Εβδομάδα ελληνικής γεύσης - Ποιότητα σε ανταγωνιστικές τιμές»

Στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού δράσεων Γραφείου Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων σχεδιάζεται η προωθητική δράση για ελληνικά προϊόντα διατροφής στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας, από 24 Οκτωβρίου έως 1 Νοεμβρίου 2020, σε συνεργασία με εδώ καταστήματα λιανικής πώλησης τροφίμων.

Η εν λόγω πρωτοβουλία, με τον τίτλο **«Εβδομάδα ελληνικής γεύσης - Ποιότητα σε ανταγωνιστικές τιμές» ("Week of Greek taste – Quality that you can afford")**, έχει ως στόχο να φέρει τους εγχώριους καταναλωτές πιο κοντά στην ελληνική αγορά προσφέροντας ανταγωνιστικές τιμές, σε μια δύσκολη περίοδο εξ' αιτίας της πανδημίας. Τα ελληνικά προϊόντα θα προσφέρονται σε ειδικές τιμές στα ακόλουθα καταστήματα στη Βόρεια Μακεδονία:

- ✓ **CANDIA LLC:** (Cretan products & olive oil ABEA - Krokos Kozanis), Lodonska no.13A Skopje – Karposh
- ✓ **LA NOI:** (mini shop-coffee-fine bakery), Orce Nikolov br.204, Skopje 1000
- ✓ **PLATAMONAS FISH:** (fresh fish & seafood), Mitropolit Teodosij Gologanov 112, Skopje 1000
- ✓ **TINEX:** σε όλα τα καταστήματα της αλυσίδας supermarket
- ✓ **VERO:** σε όλα τα καταστήματα της αλυσίδας supermarket

COVID-19 : Μέτρα αντιμετώπισης της εξάπλωσης του ιού & σχετική με τον κορωνοϊό ειδησιογραφία

Στις 27 Σεπτεμβρίου τ.ε., η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας υιοθέτησε την τέταρτη δέσμη οικονομικών μέτρων, ύψους 470 εκατ. ευρώ, με στόχο τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας και τη χρηματοδοτική στήριξη των πολιτών και των επιχειρήσεων που επλήγησαν από την κρίση της πανδημίας COVID-19. Το τέταρτο πακέτο μέτρων ενσωματώνει 31 μέτρα, παρέχοντας άμεση στήριξη στην οικονομική και κοινωνική ασφάλιση των πολιτών, καθώς και την τόνωση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Καλύπτει όλες τις επιχειρήσεις και επικεντρώνεται στην υποστήριξη της διατήρησης θέσεων εργασίας, των ευάλωτων ομάδων, των ανέργων κ.λπ., σύμφωνα με τις δηλώσεις του Πρωθυπουργού, κ. Ζόραν Ζάεφ, σε σχετική συνέντευξη Τύπου.

Ένα μέτρο αφορά στη συνέχιση της στήριξης για την καταβολή των μισθών τους τελευταίους τρεις μήνες του τρέχοντος έτους (Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο). Ο κ. Ζάεφ σημείωσε ότι το μέτρο αυτό θα εξαρτηθεί από τη μείωση των εσόδων των επιχειρήσεων. Όσο μεγαλύτερη είναι η μείωση, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η υποστήριξη, η οποία θα κυμαίνεται μεταξύ 14.500 δηνάρια (περίπου 235 ευρώ) και 21.776 δηνάρια (περίπου 353 ευρώ). Το μέτρο αυτό αναμένεται να στηρίξει 250.000 θέσεις εργασίας και εκτιμάται σε 70 εκατ. ευρώ.

Άλλο μέτρο είναι η κάρτα πληρωμής για αγορές εγχώριων προϊόντων ύψους 6.000 δηναρίων, η οποία θα χορηγηθεί σε 5.726 μονογονεϊκές οικογένειες, 182.271 συνταξιούχους με συντάξεις μέχρι 15.000 δηνάρια (περίπου 353 ευρώ), 85.108 παθητικούς αναζητούντες εργασία¹, ανεξάρτητους καλλιτέχνες κ.λπ. Η εν λόγω κάρτα θα παρέχεται επίσης σε πολίτες άνω των 64 ετών που δεν λαμβάνουν σύνταξη και των οποίων το εισόδημα είναι μικρότερο από 15.000, ή δεν έχουν καθόλου εισόδημα. Περαιτέρω, οι κάρτες πληρωμής θα δοθούν σε 540 μαθητές, οι οποίοι δεν κατάφεραν να τις λάβουν στο πλαίσιο του προηγούμενου πακέτου

¹ Ως τέτοιοι νοούνται όσοι αναζητούν εργασία και είναι εγγεγραμμένοι στο εδώ Ταμείο Ανεργίας.

μέτρων. Το μέτρο αυτό αναμένεται να στηρίξει 283.000 πολίτες και εκτιμάται σε 27,6 εκατ. ευρώ. Χρηματοδοτική υποστήριξη συνολικού ύψους 44 εκατ. δηναρίων για το 2020 θα λάβουν και φοιτητές (884) και μαθητές (347) για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Άλλα μέτρα περιλαμβάνουν την παράταση της περιόδου χάριτος για τα άτοκα δάνεια της γραμμής Covid-1 σε πληγέντες επαγγελματίες της υγειονομικής κρίσης, τη στήριξη των μισθών, επί παραδείγματι σε ξεναγούς, καθώς και τη στήριξη των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων φιλοξενίας μέσω της επιστροφής του τουριστικού τέλους, που εισπράχθηκε την περίοδο του 2019, ύψους 2 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον, το πακέτο των 31 μέτρων παρέχει επιχορηγήσεις για χώρους παιδικής απασχόλησης, εστιατόρια μαζικών συνεστιάσεων (π.χ. γαμήλιες δεξιώσεις), ταξιδιωτικά γραφεία, κατώτατους μισθούς εργαζομένων σε ταξιδιωτικά γραφεία. Άτοκα δάνεια ύψους έως 100 εκατ. ευρώ θα είναι και πάλι διαθέσιμα, ενώ παράλληλα προβλέπονται νομοθετικές ρυθμίσεις για μείωση του ΦΠΑ στις υπηρεσίες τροφίμων-ποτών και εστιατορίων, σταθερά στο 10%. Το εκτεταμένο σύνολο μέτρων θα χρηματοδοτηθεί από δάνεια.

Στο πλαίσιο των ως άνω μέτρων, ο κ. Ζάεφ ανακοίνωσε επίσης το «Σ/Κ χωρίς ΦΠΑ», για τις 10, 11 και 12 Οκτωβρίου τ.ε.. Κάθε πολίτης θα μπορεί να αγοράζει εγχώρια προϊόντα και υπηρεσίες αξίας έως 30.000 δηνάρια ανά άτομο, ενώ η δυνατότητα επιστροφής ΦΠΑ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για υπολογιστές και άλλα προϊόντα πληροφορικής. Αφού οι πολίτες σαρώσουν τους λογαριασμούς συνολικής αξίας έως 30.000 δηναρίων στην εφαρμογή τους για κινητά "MOJ DDV" (ήτοι: "My VAT"), μετά από λίγες ημέρες ο ΦΠΑ θα επιστραφεί πλήρως στους λογαριασμούς συναλλαγών τους. Τα χρήματα θα δοθούν εν μέρει από περικοπές στις δαπάνες του προϋπολογισμού, οι οποίες δεν είναι οι πιο επείγουσες, και από δάνεια.

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών, κ. Μπεσίμι, μέτρα που χρησιμοποιήθηκαν μέχρι στιγμής και αποδείχθηκαν αποτελεσματικά θα συνεχιστούν, ενώ κάποια θα επανασχεδιαστούν για να είναι πιο αποδοτικά. Τα μέτρα θα είναι διαφανή, καλύτερα στοχοθετημένα και πιο εύκολα στην εφαρμογή τους. Περαιτέρω, ο Υπουργός σημείωσε ότι, το σύνολο των μέτρων για τη στήριξη της υγείας και των κοινωνικά μειονεκτούντων πολιτών θα συνεχίσει να εφαρμόζεται μέσω δανείου της Παγκόσμιας Τράπεζας, το οποίο έχει ήδη ψηφιστεί από την Κυβέρνηση και πρόκειται να υποβληθεί σε κοινοβουλευτική διαδικασία, ύψους 90 εκατ. ευρώ. Επίσης, η Κυβέρνηση συζητεί ήδη με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για μια νέα δόση για τη στήριξη της οικονομίας με πιο ευνοϊκά επιτόκια. Εκ των κονδυλίων από την ΕΕ, ήτοι την α' δόση των 80 εκατ. ευρώ για μακροοικονομική στήριξη, περίπου 31 εκατ. ευρώ θα διατεθούν μέσω άτοκων δανείων για γυναίκες επιχειρηματίες ή νέους με καινοτόμες λύσεις για επενδύσεις. Προς αυτή την κατεύθυνση, σύμφωνα με τις σχετικές δηλώσεις, ήδη γίνονται ανακατανομές στον προϋπολογισμό.

Σημειώνεται ότι, η νέα δέσμη μέτρων αποτελεί συνέχεια των τριών προηγούμενων πακέτων οικονομικών μέτρων και η συνολική βοήθεια υπερβαίνει το 1 δις ευρώ (το πρώτο και το δεύτερο πακέτο οικονομικών μέτρων κυμάνθηκαν από 200 έως 250 εκατ. ευρώ, ενώ το τρίτο πακέτο οικονομικών μέτρων ανήλθε σε 355 εκατ. ευρώ).

Η Προϊσταμένη
Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'